

Eksamensrammer og vejledning

Afsluttende prøve på hovedforløb

Social- og sundhedshjælper

Gældende fra juni 2023

Social- og
Sundhedsskolen
Fredericia · Vejle · Horsens

Indhold

Indhold.....	1
Formelle rammer.....	2
Særlige prøvevilkår.....	2
Krav til prøvematerialer.....	2
Samarbejde med studiesekretær.....	3
Samarbejde med censor.....	3
Formål med prøven, prøvens forløb og tidsramme for prøven.....	3
Kompetencemål.....	4
Eksaminationsgrundlag.....	5
Bedømmelsesgrundlag.....	5
Bedømmelseskriterier.....	5
Votering og karaktergivning.....	5
Omprøve.....	6
Sygdom.....	6
Klagemulighed.....	6
Overværelse af prøven.....	6

Formelle rammer

Uddannelsen til social- og sundhedshjælper afsluttes med en prøve i sidste skoleperiode. Prøven er mundtlig og bedømmes efter [7-trinsskalaen](#).

For at kunne gå til prøven skal du have:

- bestået de uddannelsesspecifikke fag
- bestået prøven i et udtrukket uddannelsesspecifikt fag.

Du kan gå til den afsluttende prøve, når undervisningen på skolen er afsluttet, selvom din sidste oplæringsperiode ikke er fuldt gennemført og godkendt. Dette kan være relevant for fx elever med merit. Prøven skal dog finde sted inden uddannelsesaftalen udløber, tidligst tre måneder og i særlige tilfælde indtil seks måneder før udløb af uddannelsesaftalen.

Hvis du har været til afsluttende prøve og efterfølgende ikke består den sidste oplæring, skal oplæringen forlænges.

Skolen laver cases til prøven, som du får ved lodtrækning. Ved lodtrækningen skal eksaminator samt enten censor eller institutionens leder eller en person udpeget af denne være til stede. Der skal være mindst fire trækningsspørgsmål til den elev, der trækker sidst.

Det er din underviser, der er eksaminator ved prøven. Hvis din underviser fx bliver syg, kan skolen vælge en anden underviser til prøven.

Skal du afmelde prøven, skal det ske senest otte hverdage før prøven senest kl. 14:00. Ved senere afmelding bliver det set som et prøveforsøg.

Du kan aflægge prøven som gruppeprøve med op til tre elever. Det er et krav for deltagelse i gruppeprøven, at I har udarbejdet opgaven sammen. Gruppeprøven bedømmes individuelt med individuel karaktergivning.

Ved to elever varer prøven 60 minutter, der fordeler sig på to oplæg af 5-10 minutter, en dialog på 30-40 minutter og votering på 10 minutter.

Ved tre elever varer prøven 90 minutter, der fordeler sig på tre oplæg af 5-10 minutter, en dialog på 45-60 minutter og votering på 15 minutter.

Særlige prøvevilkår

Har en elev brug for særlige prøvevilkår, udleverer underviseren blanketten "Ansøgningskema særlige prøvevilkår", som kan hentes på SOSU Share. Eleven skal aflevere den udfyldte blanket til sin kontaktlærer. Kontaktlæreren giver den underskrevne blanket til den lokale læsevejleder, der kan godkende ansøgningen.

Ansøgningsfristen findes på SOSU Share "Procedure og tidsfrister for særlige prøvevilkår".

Hvis du har fået tildelt særlige prøvevilkår og du skal til en gruppeprøve, får alle elever i gruppen ekstra tid. De øvrige elever i gruppen får 50% af den ekstra tildelte tid. Det medfører, at tiden er 75 minutter ved to elever og 110 minutter ved tre elever. Din underviser vil i de tilfælde vejlede gruppen i forhold til fordelingen af tid på oplæg, dialog og votering.

Krav til prøvematerialer

Skolen udarbejder et passende antal cases.

Samarbejde med studiesekretær

Ved gruppeeksamen skal blanketten med navne afleveres til studiesekretæren den sidste dag i skoleperiode 2.

Studiesekretæren sørger for, at cases er kopieret i et passende antal eksemplarer afhængigt af antallet af elever.

Ved eksamination over to dage opbevares cases, der ikke er trukket på førstedagen, hos studiesekretæren til brug på anden trækningsdag.

Samarbejde med censor

Ved prøven medvirker censor med indgående kendskab til praksis. Skolen ser gerne, at underviser og censor har forskellig faglig baggrund.

Casene sendes til censor, så de er modtaget af censor senest fem hverdage før, prøven holdes.

Skolen følger [eksamensbekendtgørelsens krav til censorer](#).

Formål med prøven, prøvens forløb og tidsramme for prøven

Prøven skal give dig mulighed for at vise dine kompetencer inden for uddannelsen.

Ud fra den case, som du har trukket, skal du finde en faglig problemstilling. Din problemstilling skal have en tydelig sammenhæng med casen og du skal kunne begrunde, hvorfor den er fagligt relevant.

På baggrund af casen og din problemstilling skal du forberede en praktisk handling, som du skal vise til prøven. Den valgte handling skal forklares med teori fra dine fag:

- Mødet med borgeren
- Social- og sundhedshjælperens rolle
- Personlig hjælp, omsorg og pleje
- Sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering

Med udgangspunkt i din problemstilling og din praktiske handling skal du med borgerinddragelse lave et sygeplejefagligt mål med fokus på den rehabiliterende tilgang.

Du kan inddrage sygeplejeprocessen eller andre metodiske tilgange.

Du skal til prøven have en disposition med, som du holder dit oplæg efter. Husk navn og holdnummer på dispositionen samt at kopiere den i to eksemplarer, så der er en til din underviser og en til censor.

Prøven varer i alt 30 minutter, hvor de første 5-10 minutter er til dit oplæg, derefter skal du have en dialog med din underviser og censor på 15-20 minutter og til sidst er der en votering på 5 minutter.

Prøven afvikles typisk over tre dage på 3. skoleperiode med dette forløb:

Dag 0: Introduktion til prøven

Dag 1: Hold A (den ene halvdel af holdet) trækker en case og arbejder derefter individuelt eller i gruppe med casen.

Dag 2: Hold B (den anden halvdel af holdet) trækker en case og arbejder derefter individuelt eller i gruppe med casen.

Dag 3: Hold A går til prøve.

Dag 4: Hold B går til prøve.

Under din forberedelse af prøven er du meget velkommen til at bruge alle skolens faciliteter.

I forbindelse med dit oplæg må du medbringe supplerende materiale. Det kan være en planche, powerpoint, ordkort, modeller mm.

Du skal til prøven starte med at holde et oplæg ud fra din disposition. Her skal du præsentere den anvendte teori samt demonstrere og forklare din valgte praktiske handling. Din demonstration skal kunne vises uden inddragelse af personer. Din underviser kan ved behov stille sig til rådighed ved enkelte små handlinger. Til en gruppeprøve forventes der, at en gruppedeltager stiller sig til rådighed, hvis opgaven kræver det. Ved gruppeprøver skal alle gruppens deltagere vise en praktisk handling og forklare denne undervejs.

Er der behov for eventuelle redskaber til demonstrationen af din praktiske handling, stiller skolen gerne materiale til rådighed. Du er selv ansvarlig for, at du har de nødvendige redskaber til rådighed på prøvedagen.

Det er både et mål og et krav, at du til prøven viser, at:

- du kan begrunde den praktiske opgave ud fra uddannelsens kompetencemål
- du til belysning af den praktiske opgave kan anvende relevant teori og argumentere for den valgte metodiske tilgang
- du kan reflektere over egen kommunikation og etiske dilemmaer med afsæt i den praktiske opgave.

Kompetencemål

1. Eleven kan i tværfagligt samarbejde selvstændigt udøve arbejdet som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med etiske principper, borgerens rettigheder, samt lovgivning på social- og sundhedshjælperens arbejdsområde som fag- og myndigheds personer.
2. Eleven kan selvstændigt anvende værktøjer til tidlig opsporing af forandringer hos borgeren, hvorved eleven selvstændigt kan handle fagligt i forhold til observerede ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand.
3. Eleven kan skelne mellem komplekse og ikke komplekse borgerforløb og handle i overensstemmelse med eget kompetenceområde i et professionelt samarbejde.
4. Eleven kan selvstændigt udføre praktisk og personlig hjælp, omsorg og pleje til borgere ud fra en rehabiliterende tilgang.
5. Eleven kan selvstændigt etablere, udvikle og afslutte en professionel relation, samt understøtte struktur i borgerens hverdag gennem et anerkendende samarbejde med borger og pårørende.
6. Eleven kan understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative rehabiliterende aktiviteter ud fra borgerens ressourcer og selvbestemmelsesret, herunder inddrage de pårørende, samt reflektere over empati i arbejdet med borgere med funktionsnedsættelse.
7. Eleven kan selvstændigt samarbejde med borgeren og pårørende om sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i pleje- og omsorgsopgaver.
8. Eleven kan selvstændigt og i samarbejde identificere, planlægge, udføre og evaluere egne arbejdsopgaver og -processer ud fra arbejdsstedets kvalitetsstandarder og serviceniveau.

9. Eleven kan selvstændigt anvende faglig kommunikation i det professionelle og tværfaglige samarbejde og anvende kommunikation til at forebygge vold og konflikter.
10. Eleven kan selvstændigt dokumentere den udførte pleje i digitale dokumentationssystemer og videregive faglige informationer skriftligt og mundtligt til tværfaglige samarbejdspartnere i overensstemmelse med regler om GDPR, tavshedspligt og videregivelse af oplysninger.
11. Eleven kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi og digitale hjælpemidler i arbejdet hos borgeren.
12. Eleven kan selvstændigt anvende hygiejniske retningslinjer for afbrydelse af smitteveje i arbejdet hos borgeren.
13. Eleven kan selvstændigt og i samarbejde med andre tilrettelægge arbejdet med brug af hjælpemidler ud fra borgerens ressourcer, ergonomiske principper og arbejdspladsens regler om arbejdsmiljø og sikkerhed samt medvirke til et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.

Eksaminationsgrundlag

Grundlaget for prøven er casen.

Bedømmelsesgrundlag

Bedømmelsesgrundlaget er din mundtlige præstation. Andet materiale indgår ikke særskilt i bedømmelsen.

Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad din præstation opfylder kompetencemålene inden for uddannelsen.

Der gives én karakter ud fra en helhedsbedømmelse.

Votering og karaktergivning

Eksaminator og censor skal efter prøven bedømme i hvilket omfang, du har nået målene. Censor og eksaminator skal gøre notater om præstationen, som skal gemmes et år.

Kun de to må være i lokalet til denne vurdering. Dog kan der sommetider være en ny underviser, som skal oplæres i eksaminatorrollen, og så kan skolens leder bestemme, at denne må overvære vurderingen.

Når en prøve er begyndt, skal der gives en karakter, medmindre prøven afbrydes på grund af sygdom, som berettiger til sygeeksamen.

Du er bestået, hvis du får karakteren 02 eller derover.

Hvis eksaminator og censor ikke er enige om en fælles bedømmelse, giver hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse karakterer afrundet til nærmeste karakter i skalaen. Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, er den endelige karakter nærmeste højere karakter, hvis censor har givet den højeste karakter. Har censor givet den laveste karakter, bliver karakteren for prøvepræstationen den nærmeste lavere karakter.

Hvis du får karakteren -3 eller 00, skal du have en kort skriftlig begrundelse, som underskrives af censor og eksaminator. Du får udleveret en kopi heraf, som du skal skrive under på, at du har set samt oplyses om skolens klagevejledning. Du vil blive tilbudt en omprøve, hvis du ikke består din prøve.

Ved gruppeprøver får eleverne en individuel vurdering og individuel karakter. Eksaminator og censor bestemmer, om karaktergivelsen sker enkeltvis eller i gruppe.

Omprøve

Du kan ikke tage en bestået prøve om. Hvis du ikke består din prøve, vil du blive kontaktet af din uddannelsesvejleder senest to dage efter prøven. Skolen laver en plan for et nyt prøvetidspunkt og mulighed for vejledning hurtigst muligt eller senest, når prøven afvikles næste gang. Skolen vil så vidt muligt give dig mulighed for at gå op til en ny prøve med den samme eksaminator, men censor må ikke være den samme.

Ved omprøve skal du trække en ny case.

Sygdom

Bliver du syg i forbindelse med prøven, så du ikke kan gå til den mundtlige prøve, skal du sørge for at få en lægeerklæring på det. Skolen betaler for lægeerklæringen. Har du ikke en lægeerklæring, vil det blive betragtet som dit 1. prøveforsøg.

Du skal have mulighed for at komme til prøven hurtig efter, at du er raskmeldt.

Klagemulighed

Der er mulighed for at klage over forhold vedrørende prøven. Klagen kan vedrøre:

- eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav
- prøveforløbet eller
- bedømmelsen

Klageadgang er beskrevet i skolens klagevejledning, som er tilgængelig på skolens hjemmeside.

Overværelse af prøven

Prøveafholdelsen er offentlig, og derfor har du lov til at have nogen med ind til prøven, eller skolen kan bestemme, at andre undervisere kan være med. Der er dog ikke mulighed for, at elever, der endnu ikke har været til prøve, kan overvære en andens prøve. Du vil altid blive orienteret om overværelse af prøven, og det vil blive drøftet, om det vil være ok.

Ved eventuel overværelse af prøven må kun eksaminator og censor være til stede under votering.